

REFERAT Beskæftigelses-, Social- og Uddannelsesudvalget d. 24-09-2019

Mødedato Tirsdag d. 24. september 2019 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 3, Rådhuset Støvring

Indholdsfortegnelse

Udfordringsret uddannelsesløft.....	3
-------------------------------------	---

Punkt 88: Udfordringsret uddannelsesløft

15.00.00-G01-30-19

Arbejdsmarkedsudvalget

Arbejdsmarkedsudvalget

Resume

Sagen afgøres i: Arbejdsmarkedsudvalget

Rebild Kommune har mulighed for at anvende udfordringsretten i forhold til at fravige gældende lovgivning. Forvaltningen foreslår, at Rebild indgår i en fælles ansøgning sammen med andre interesserede nordjyske kommuner i forhold til at ansøge om muligheden for en udvidelse af målgruppen for ordningen med uddannelsesløft.

Sagsfremstilling

Social- og Indenrigsministeriets Udfordringsret

Regeringen har i samarbejde med KL og Danske Regioner indført en udfordringsret, der giver mulighed for at søge Social- og Indenrigsministeriet om at fravige gældende lovgivning for at vise, at indsatser i bl.a. kommunerne kan indrettes på en smartere måde.

Formålet er at bidrage til at udvikle nye løsninger i det offentlige og medvirke til at afskaffe proceskrav, dokumentation mv., så der kan sættes yderligere fokus på resultater og skabes rum til god ledelse og større frihed i opgaveløsningen. Udfordringsretten løber i perioden 2017-2021.

Forsøg med udvidet uddannelsesløftordning

Baggrund

I forbindelse med Beskæftigelsesreformen i 2015 blev der igangsat en særlig ordning rettet mod ledige dagpengemodtagere - den såkaldte uddannelsesløftordning. Ordningen skal understøtte at ledige tager en erhvervsfaglig uddannelse, mens de er på dagpenge.

Med ordningen er der mulighed for følgende:

- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som enten er ufaglærte eller faglærte, men med en forældet uddannelse, kan påbegynde en erhvervsuddannelse allerede fra 1. ledighedsdag
- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, uden relevant erhvervs erfaring eller relevant uddannelse, kan tage første trin i en erhvervsuddannelse inden for puljen til uddannelsesløft
- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som tidligere har gennemført et trin i en erhvervsuddannelse, kan bygge et trin eller speciale ovenpå inden for samme erhvervsuddannelse.

Som dagpengemodtager modtager man en reduceret dagpengeydelse på højst 80 pct. af den maksimale dagpengesats, med mulighed for at låne op til den hidtidige dagpengesats. Hvis uddannelsen er rettet mod områder med mangel på arbejdskraft gives der 100% af dagpengesatsen (pt. en forsøgsordning). Der ydes kun dagpenge i den 2 årige dagpengeperiode. Derefter forventes personen at færdiggøre uddannelsen på den ydelse der normalt gives (elevløn, SU eller andet).

Siden ordningen startede i 2015 er der kun bevilget 14 aftaler om uddannelsesløft i Rebild Kommune. Dette på trods af, at Jobcentret i 2017 og 2018 fik puljemidler fra STAR til at ansætte en uddannelsesambassadør, som kunne sætte særligt fokus på et øget brug af ordningen. Årsagen er primært den lave ledighed blandt dagpengemodtagere og de kriterier, som afgrænser, hvem der kan omfattes af ordningen.

Derudover vurderes en række andre forhold ligeledes at have betydning for at ordningen ikke er slået igennem hos de ledige;

1. Mange erhvervsfaglige uddannelserne kan ikke tages med uddannelsesløftsordningen, da de er for lange i forhold til, at den ledige kan nå at gennemføre uddannelsen inden for dagpengeperioden.
2. Når en ledig har anvendt sin uddannelse inden for de sidste 5 år, er uddannelsen ikke forældet, hvilket betyder, at den ledige ikke kan komme i betragtning til uddannelsesløftsordningen. Sagen er dog den, at flere og flere borgere af forskellige grunde (fx pga. nedslidning, eksem, psykiske udfordringer osv.) ikke kan arbejde inden for det område, de oprindeligt er uddannet indenfor. Denne gruppe ledige, kunne dog reelt være motiveret for et

brancheskrift rettet mod en erhvervsfaglig uddannelse inden for områder med mangle på arbejdskraft. Det kan de dog ikke, som reglerne er i dag.

3. Ledige med et højere uddannelsesniveau end en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse (der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger en erhvervsuddannelse) har ikke mulighed for at få et uddannelsesløft – heller ikke selvom uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år. Der er tale om ledige med forældede kompetencer, som har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet inden for deres uddannelsesområde, og som er motiveret for brancheskrift.

Forsøget

Jobcenter Aalborg har taget initiativ til at benytte udfordringsretten på baggrund af et ønske om at udvide målgruppen for ordningen. Da de samme benspænd opleves i Rebild Kommune, foreslår forvaltningen at Rebild Kommune indgår i en fælles ansøgning. Målet er at kunne understøtte at flere ledige får en erhvervsfaglig uddannelse, der er rettet mod områder med mangel på arbejdskraft. Midlet er at de at søge om, at de ovenstående barrierer fjernes og der lempes på reglerne for uddannelsesløft.

Udover forslagene fra Aalborg Kommune kan Jobcenter Rebild se et potentiale i, at ordningen også udbredes til jobparate kontanthjælpsmodtagere. Da det vil give kommunerne bedre mulighed for også at give denne målgruppe et uddannelsesløft og da en højere ydelse kan bidrage til at flere ledige kontanthjælpsmodtagere ønsker et uddannelsesløft. Ønske om denne udvidelse vil dog bero på, om de øvrige kommuner har samme ønske. Da den administrative byrde, hvis Rebild Kommune står alene ikke står mål med det potentielle antal personer, som kan få glæde af muligheden.

Samlet set er det vurderingen, at der med dette forsøg vil blive skabt bedre rammer og muligheder, der sikrer at målgruppen for uddannelsesløft udvides og dermed flere bevilges uddannelsesløft end hidtil. Dette er en gevinst for den enkelte, der får en erhvervsfaglig uddannelse, og dermed for virksomhederne, der får adgang til mere kvalificeret arbejdskraft.

Det er vurderingen, at der med forslaget til forsøg om udvidet uddannelsesløftordning, vil ske en stigning i antallet af ledige, der bevilges uddannelsesløft. Såfremt alle tre forsøg imødekommes, forventes at kunne bevilges 15 uddannelsesløft i henholdsvis 2020 og 2021 og altså en markant stigning ift. det hidtidige niveau. Det forventes at 5 jobparate kontanthjælpsmodtagere årligt vil kunne have glæde, hvis de også kan inkluderes i ordningen.

Derudover forventes det, at tilfredsheden med ordningen vil stige hos rådgiverne i Jobcenteret samt hos a-kasserne, fordi den bliver mere fleksibel og kan anvendes bredere end hidtil og med fokus på mangelområder, hvor der mangler arbejdskraft med en erhvervsfaglig uddannelse.

Evaluering

Der forventes at blive afviklet en kvalitativ undersøgelse af dette hos rådgivere i Jobcenter Rebild og de øvrige deltagende kommuner som indgår i ansøgningen (dagpengerådgivere og sygedagpengerådgivere) samt vejledere fra udvalgte a-kasser.

Ved forsøgets afslutning vil der ligeledes blive målt på, hvor mange der kommer i

- Beskæftigelse og inden for hvilket faglige område
- Fortsætter i voksenlærlingeforløb og inden for hvilket faglige område
- Antallet af deltagere der fortsat er ledige

Den videre proces

Såfremt Arbejdsmarkedsudvalget godkender forsøget vil der blive fremsendt ansøgning om at anvende udfordringsretten til dette forsøg til Social og Indenrigsministeriet i november 2019.

Regeringen vil efterfølgende beslutte, om de vil tillade dette forsøg. Er det tilfældet kræver det en lovændring, der skal vedtages i Folketinget.

Bilag:

Aalborg Kommunes udkast til ansøgning til Social og Indenrigsministeriet

Aalborg Kommunes evalueringsdesign af forsøget til Social og Indenrigsministeriet

Økonomi

Staten dækker 80 % af udgifterne til køb af uddannelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at fagudvalget godkender, at Jobcenter Rebild indgår i en fælles ansøgning om at anvende udfordringsretten til en udvidelse af målgruppen for uddannelsesløft.

Beslutning

Godkendt.

Thomas Simoni Thomsen og Allan Busk deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Ansøgning om Udvidet Uddannelsesløftsordning til Social og Indenrigsministeriet

Evalueringsdesign til Social og Indenrigsministeriet